

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU
BİLGİ TOPLUMU OLMA YOLUNDA BİLİŞİM
SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA
ÇOCUKLAR, GENÇLER VE AİLE YAPISI
ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL
ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

16 Mayıs 2012 Çarşamba

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU BİLGİ TOPLUMU
OLMA YOLUNDA BİLİŞİM SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA ÇOCUKLAR, GENÇLER VE
AİLE YAPISI ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL ETKİLERİNİN
ARAŞTIRILMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

16 Mayıs 2012 Çarşamba

----0----

K O N U

İnternet Kullanımı hakkında

Sayfa

1:21

İÇİNDEKİLER

İİ

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:21

Veynel ÖZTÜRK (Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim
ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Araştırma
Grup Başkanı)

1:2, 9, 10

Haktan DEMİRCİOĞLU (Milli Eğitim Bakanlığı

2:6, 7:9

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel
Müdürlüğü Uzman Psikolojik Danışman)

Reşat DOĞRU

Tokat

7:8, 17, 18:19, 21

Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ

Antalya

9, 15

Ruhsar DEMİREL

Eskişehir

9, 15

Komisyon Uzmanı

10

Abdullah ÖZBAY (Çocuk Hizmetleri Genel
Müdürlüğü Çocuk Hakları Dairesi Başkanı)

10:15

İbrahim TAŞKESTİ (Aile ve Sosyal Politikalar
Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdür
Yardımcısı)

15, 17:18

Dursun AYAN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Uzmanı)

15:16

İdris DENİZ (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Uzmanı)	16:17
İbrahim TAŞKESTİ (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı)	17:18
İlhan YERLİKAYA	Konya 20
İdris ŞAHİN	Çankırı 20:21

Açılma Saati: 12.45

Kapanma Saati: 13.55

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.45

BAŞKAN : Necdet ÜNÜVAR (Adana)

BAŞKAN VEKİLİ: Yıldırım M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş)

SÖZCÜ : İlhan YERLİKAYA (Konya)

KÂTİP: Erdal AKSÜNGER (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli konuklarımız, değerli uzmanlarımız ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu sabah İnternet medyasıyla ilgili arkadaşlarımızla çok verimli bir kahvaltı programımız vardı, hem onlar hem bizler gerçekten çok memnun kaldık. Komisyon raporumuza girmesiyle ilgili çok önemli önerileri oldu. Umuyorum onları değerlendireceğiz ve komisyon raporumuza kaydedeceğiz.

Şimdi de başka önemli bir toplantı için buradayız. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü yetkilileri İnternet ve bilgisayar oyunlarının ortaya çıkardığı riskler ve çözüm önerileri hakkında bir sunum yapacak. Daha sonra da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını dinleyeceğiz ve umuyorum bu iki bakanlığımızın sunumlarından da komisyon çalışmaları kapsamında önemli istifadelerimiz olacak.

Rehberlik ve Araştırma Merkezi Grup Başkanı Sayın Öztürk sunum yapacak.

Buyurun efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARAŞTIRMA GRUP BAŞKANI VEYSEL ÖZTÜRK – Sayın Başkanım, saygıdeğer vekillerim, kıymetli katılımcılar; Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünde rehberlik araştırma merkezlerinden sorumlu Grup Başkanıyım. Ben genel bir açıklama yaptıktan sonra uzman arkadaşım 7-19 aile eğitim programıyla daha ayrıntılı, teknik bilgileri sizlere sunacaklar.

BAŞKAN – Ayrıntılı ama seri değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARAŞTIRMA GRUP BAŞKANI VEYSEL ÖZTÜRK – Tabii ki.

Kısaca, rehberlikte iki temel yaklaşım vardır, bu iki yaklaşımdan birisi müdahale temelli rehberliktir, bir diğeri ise önleyici rehberliktir. Müdahale temelli rehberlik, yıllarca uygulanmış ama son yıllarda bizim bakanlığımız önleyici rehberlik çalışmalarıyla ve aile hekimiyle büyük bir hız almıştı.

Kısaca bunları tanımlamak gerekirse, aslında şöyle: Çocuklarımızın müdahale temelli rehberlik anlayışında, tabiri caizse dişi çürüdükten sonra hangi doktora gideriz, dolgu mu yapılacak, çekilecek mi yoksa nasıl bir süreç izleneceğiyle ilgili bir rehberlik çalışmasıdır. Oysa aslanan -ki aile rehberlikleri, aile çalışmaları da bununla ilgilidir- önleyici rehberliktir. Çocuğumuza dişi çürümeden dişin ne kadar kıymetli olduğunu, nasıl tedbirler alınması gerektiğini aile olarak veya çocuk olarak kendi dişimizi nasıl koruyacağımız hakkında bilgi vermektir. Biz önleyici rehberlik çalışmaları kapsamında gerek İnternet bağımlılığı, diğer risklerle ilgili 2006 yılından bu yana çalışmalar yapıyoruz. Bu çalışmalarımızın en temel özelliklerinden biriside 7-19 yaş arası aile

eğitim programımızdır. 7-19 aile eğitim programımızda şu ana kadar, 2006'dan bu yana 6.700'ün üzerinde rehber öğretmenimize, diğer bir tanımla her 3 rehber öğretmenden birine ulaştık. Şu anda ulaşmış olduğumuz aile sayısı –bunlar sistemde kayıtlı olan ailelerimizdir- 321 bindir. Hedefimiz, şu an için asgari 7 bin rehber öğretmene ve 2012 Aralık itibarıyla da en az 500 bin aileye ulaşmaktır. 7-19 aile programımızın teknik bilgileri için ben müsaade ederseniz sözü uzman arkadaşım Haktan Demircioğlu'na bırakmak istiyor ve saygılar sunuyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; Sayın Grup Başkanımın da belirttiği gibi biz Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak Genel Müdürlüğümüzün kendi görev, yetki ve sorumlulukları dâhilinde daha çok önleyici ve koruyucu hizmetleri yerine getiriyoruz. Biz Genel Müdürlük olarak aslında her bir riski spesifik olarak ayrı ayrı değerlendirmek yerine bunlara bütüncül yaklaşp önleyici faaliyetleri buna göre planlıyoruz. Çünkü bizim için aslında şiddette zorbalık, madde kullanımı ve bağımlılığı, ihmal ve istismar gibi durumlar, aslında yalnızca bir sonuç değil bu süreç içerisinde, aslında ebeveynin ya da ilgili tarafın süreçteki rolü ve tercihi aslında. Dolayısıyla, biz, böyle bir risk ortaya çıkmadan anne babaları ve çocukları nasıl güçlendirirsek bunları, hani bu süreçte önlemiş oluruz, bununla alakalı tedbirleri alıyoruz ve 7-19 yaş aile eğitim programı da isminden de anlaşılacağı gibi 7 ile 19 yaş arasında çocuğu olan anne babaların ya da bakım verenlerin psikososyal anlamda güçlendirilmesi, desteklenmesine yönelik bir program.

Sürece başlamadan bir dakikalık bir tanıtım spotumuz var, biz bunu okullarda televizyonu olan ve de interneti olan daha doğrusu web sayfalarımızda yayınlıyoruz ki duyarlılık artıralım, anne babaların eğitime gelmesini sağlayalım diye düşündüğümüz için şöyle bir spotumuz var, hemen onu göstermek istiyorum:

(Tanıtım spotu sunumu)

Bu sunu ve bununla alakalı olarak aile eğitiminden geçip bu konuda hem ailesinden nasıl bir değişim olduğunu ortaya koyan videolarımız da var, daha sonra komisyonumuza bunu sunabiliriz ama bunları özet geçiyoruz.

Dosyalarınıza iki farklı sayfa koyduk, bir tanesi renkli olan 7-19 yaş aile eğitim programının çocuklar üzerindeki etkisiyle alakalı. Bizim –Veysel Hocamın da bahsettiği gibi- 6.700 rehber öğretmenimizin çalışmalarını izlediğimiz bir sistemimiz var ve bu sistemde modül modül hangi oturumdan sonra anne-baba üzerinde nasıl etki bıraktığıyla alakalı geri bildirimlere alıyoruz hem anne babalara doldurduğumuz mektuplardan hem de uygulayıcılarımızın geri bildirimlerinden. Oradaki bazı ifadeleri sizin için özel seçtik, hani, “spesifik olarak İnternet ya da bilişim sektörüyle” alakalı “risk üzerinden anne babalara nasıl bir etkide bulunmuş” la alakalı bir fikir veriyor.

Diğer metin, beyaz sayfada olan, bu bir sertifika töreni olacak sekiz oturumluk -birazdan paylaşacağım- 7-19 yaş aile eğitim programının etkisiyle alakalı bir annenin -Samsun Havza'da hatta yarın sertifika programında bu konuşmayı yapacağını öğrendik rehber öğretmenimizden, keşke vaktimiz olsa hep birlikte ziyaret edebilsek- konuşma metni var. Bunları da daha sonra incelediğinizde, etkisiyle alakalı somut

geri bildirimler bunlar. Tabii ki hani ön tez-son tez çalışmalarımız da var ama biz şunu biliyoruz: İstatistiki anlamda rakam bazen değerlidir ama ifade bazen daha değerli olabilir. Bunlar da bir göstergesi.

Biz aile eğitimlerini niye yapıyoruz? Aslında, en temel hedefimiz çocuk, çocuklarla alakalı riskleri önlemek, ama bu riskleri önlemek için biz biliyoruz ki anne babalar ilk noktada, çünkü çocuğun ilk gözlediği, ilk model aldığı, ilk davranışlarıyla alakalı “Annem, babam bunu niye yapıyor, nasıl yapıyor ?” u sorduğu ortam aile. Dolayısıyla, anne babanın çocuk doğduğu andan itibaren ki davranışları, bu süreç içerisindeki yaklaşımı, tutumu, tavrı bizim için çok önemli ve bundan dolayı da anne babalara böyle bir hizmet sunmaya gayret ediyoruz, başta da söylediğimiz gibi o risk ortaya çıkmadan önce. Çünkü biz biliyoruz ki aslında bunlar bir tercih. “Şiddet, birine vurmak bir tercihtir aslında bir sonuç değildir. Vurmadan da o anki duygu ve problemle alakalı süreci nasıl çözebilirsin ?” i öğretmeye çalışıyoruz. Anne-babaya da bunun yöntemini gösteriyoruz çünkü şiddeti önlemenin en güzel tarafı alternatifleri sunmaktır. Bir tanesini biliyorsa, aslında onda bir kabahat yoktur. Biz devlet olarak ona artılarını öğretmekle yükümlüüz.

Veysel Hocam bahsetti, 2006’da başladı 7-19 yaş aile eğitim programımız. Bir proje kapsamında ortaya çıktı ama şu anda kurumsallaştı. Gerçekten de anne babalara ve bakım verenlere ve ailenin diğer üyelerine ulaşıyoruz. Bunu nasıl yapıyoruz? Dosyalarınızda her bir oturumun özet formlarını göreceksiniz. Bu eğitime gelen bir anne oldu ama baba gelmedi. Dolayısıyla bunun bir ayağının eksik kalmaması için özet bilgi formlarıyla evde mutlaka beraber bunun üzerinden geçmelerini öneriyoruz ve gerçekten de bu etkili oluyor. Bununla alakalı da dileyen olursa direkt annelerden ve babalardan gelen geri bildirimleri sizlere aktarabiliriz.

Peki, 7-19 yaş aile eğitim programı ne? Kısaca hemen onu tanıtayım: Haftada bir gün üç saat olmak üzere sekiz farklı konuda gerçekleşiyor. Biraz sonra her bir konuyla alakalı kısa bilgiler vereceğim. Kapalı grup ve açık grup olarak uygulamaları gerçekleştiriliyor. Kapalı gruptaki şartımız gerçekten gizlilik ilkesine dayanan, bir grupta psikolojik danışma mantığına çok yakın olan, hem onların süreç içerisinde kendilerini rahat hissettikleri, aynı zamanda anne babalık, ebeveynlik becerilerinin geliştiği bir yapıya sahip. Sekiz oturum kapalı 24-26 kişilik anne-baba gruplarından oluşuyor, karma gruplar, anne ve baba beraber katılabilir ve her bir oturumun sonunda da dosyalarınızda olan o oturumun özeti veriliyor. Dördüncü oturumun sonunda da dosyalarınızda olan magnet yani buzdolabına yapıştırılan o elinizdeki magnet veriliyor. Buradaki amacımız şu: Biz biliyoruz ki Türk ailesinin en çok uğradığı yer mutfaktır. Bunlar daha çok buzdolabında tutulur ve o mesaj bir kere gitse, orada yazan bir kere alınsa bizim için çok büyük bir değer taşımakta. Odamıza farklı yerlere astık, her bir oturumun kendine ait afişi var, eğitime gelmeyen ama okula giden, kuruma giden, rehberlik araştırma merkezimize gelen anne-babaların bazen bir durumdan çıkartabileceği çok şeyler olabiliyor. Mesajları gelemeyenler için o şekilde vermeyi de uygun gördük ve bunları da herkesin görüşünü alarak yaptık aslında. Yani sorduk anne-babalara “Hangi materyallerle size neyi verirsek daha çok güçlendiğinizi hissedersiniz?” diye ya da çocuklara sorduk “Anne babanıza neyi öğretirsek, onlara hangi mesajları verirsek aranızdaki ilişki düzelir?” diye.

Buraları biraz hızlı geçeyim.

Sekiz oturumdan bahsettim; birinci oturum ergeni tanıma, buradaki temel amaç şu: Çocukluk ve ergenlik döneminin özellikleri neler? Bu dönemdeki ortaya çıkabilecek riskli durumlar neler? Çünkü bedensel

değişimle beraber kimyasal değişimin çocuk üzerinde, davranışları üzerinde ve sosyal algısı üzerinde de bir durumu var. Bununla alakalı bilgiler paylaşıyor ve bu oturumun sonunda ergenlik dönemi içerisindeki gelişim özellikleriyle alakalı anne-baba bilgi sahibi oluyor. Bugüne kadar birçok farklı grubu dinlemiştinizdir. Daha çok hani bilgi odaklı gittiğini varsayıyorum. Hani “İnternet nedir? Bilişim sektöründeki gelişmeler nelerdir? Biz neyi anlattık?” gibi. Biz burada şu açıdan bakıyoruz. Bazı şeyler var ki, illa ki onu söylemek zorunda değilsiniz ya da o konuyu anlatmak zorunda değilsiniz. Oradaki sarı renkli sayfamızdaki örneklerden bir tanesinde çözüm stratejisi mesela ergeni tanımaktı. Dönem özelliklerini bildiğinizde, ona öyle sihirli bir cümle kullanırsınız ki bazen problem gerçekten ortana kalkabilir. Yani zor gibi gözüken şeyler, aslında, bazen, kısa bir strateji öğrenmeyle ortadan kalkabilir. Bizim için önemli olan noktalardan bir tanesi bu.

Bir diğeri, bu iletişim -maalesef, kusura bakmayın başlığını yanlış atmışım- iletişim kurmak. Sarı matbu şeylerde göreceksiniz, sayfalarınızda göreceksiniz sayın vekillerim, Sayın Başkan

Bir annemiz bahsetmişti, “Çocuğumu bir şekilde bilgisayarın başından kaldıramıyorum yani bağıyor, çağırıyor, azarlıyor, öfkeleniyor ama bir şekilde olmuyor.” İkinci oturumdan sonraki geri bildirimidir o. Rehber öğretmenimiz iletti. Bu da Şanlıurfa geri bildirim olması gerekiyor. “Ben” dilini kullanarak yani iletişim konusunda öğrettiğimiz “ben” dilini kullanarak, aslında çok basit bir işlem yaparak çocuğuyla arasında özellikle problemin kaynağı olan bilgisayar konusunu büyük bir oranda çözdüğünden bahsediyordu çünkü burada arada aslında bazen iletişim problemi çocuğu bilgisayara yönelten ya da İnternet’e yönelten. Yani birini görmek istemediğinizde görmek istediğiniz size daha cazip gelen bir yere odaklanırsınız normal olarak. Biz bunların da üzerinde durmaya çalışıyoruz.

“Birlikte büyümek” oturumu da bir aile olarak birlikte yapılması gerekenleri aktardığımız, her bir rolün yani annenin, babanın aynı zamanda farklı rollere sahip olduğunu ve bu rolleri de bütünleştirerek birlikte nasıl büyülebileceğini aktardığımız oturumlarımız.

Bir diğeri aile tutumları. Aslında biz biliyoruz ki baskıcı anne-baba tutumu çocuğun riskli davranış gösterme eğiliminde olduğunu ortaya koyuyor. Bununla ilgili bir araştırma var, madde bağımlılığı üzerinden gidiyor. Şöyle bir araştırma yapmışlar: Tutumlarla bağımlılık arasındaki ilişkiye bakmışlar, ortaya da şöyle bir şey çıkmış: Daha çok tavizkâr ve baskıcı tutum uygulayan anne babaların çocuklarının maddeye daha yatkın olduğu ama demokratik ya da yetkin anne-baba tutumlarına yatkın olan ebeveynlerin çocuklarının daha az yatkın olduğu gibi bir durum ortaya çıkmış. Stratejiyle alakalı yani hangi stratejiyi uygularsanız problemi nasıl çözebileceğinizle alakalı bir durum.

Belki bu Komisyonunda en fazla dile getirmemiz gereken oturum, riski yönetmek: Bu oturum da başta söylediğimiz durum gibi, biz risklere bütüncül bakıyoruz. Oturumun şöyle bir özelliği var: Anne babaların durumlara yönelik yaşantıları, gözlemleri ya da düşünceleri üzerinden bir oturum gerçekleştiriyoruz, bir risk takvimimiz var, boş form üzerinden küçük grup çalışması olarak gidiyor ve anne babalara, katılımcılara soruyoruz: “0-6’daki riskler nelerdir, 7’yle 19 yaş arasında çocuk hangi riskli durumlarla karşı karşıya gelir?” Tahmin edersiniz ki bunun içerisinde İnternet bağımlılığı da son zamanlarda yani bilgisayar, cep telefonu gibi riskli durumlar da ifade ediliyor ve anne babalar aslında bu süreçte kendileri bunlarla alakalı, nasıl mücadele edebilecekleriyle alakalı müdahale basamaklarını aktarıyorlar, sonra da rehber öğretmenimiz süreci toparlıyor,

“Evet, sizin de bahsettiğiniz.” gibi deyip “Şu riskle alakalı bunları bilmemiz gerekiyor, bu riskle alakalı şunları.” topladığı oturum, riski yönetmek oturumumuz.

Her bir oturumun afişi vardı, biz özellikle bunu büyüttük, onu da burada görüyorsunuz. 50x70 boyutlarında. Bunlardan otuz bin adet bastık ve uygulayıcılarımızın olduğu illere gönderdik ve hâlâ göndermeye devam ediyoruz bütçemiz elverdiği müddetçe. Riskler matrisi bizim için slogan mahiyetinde ama orada anne babalara küçük ipuçları veriyoruz: “Beraber bunları yaparsanız çocuklarımızı daha risklerden koruyucu bir tedbiri almış olursunuz.” diyoruz.

Bir diğeri, olumlu davranış kazandırma: Biraz önce bahsettiğimiz şey. Yani olumsuz davranışının bir nedeni var ama bunu tersine çevirmenin de kolay yöntemleri var. Biz burada onları uzlaşma modülümüzle birlikte veriyoruz. Yani “Bir çatışma durumu ortaya çıktığında, her iki tarafın istekleri farklı olduğunda nasıl ortaklaştırabilirsiniz ya da minimum zararla bunun üstesinden nasıl gelebilirsiniz vermeye çalışıyoruz.

En son noktada da bir aile olarak hem çocuğunun geleceği hem ailesinin geleceğiyle alakalı daha sağlıklı bir planlayabilme becerisini geliştirici etkinliklerimizin olduğu ve kapanış oturumumuzun olduğu bir oturum.

Sisteme baktığımızda, dediğimiz gibi, biz hani önleyici faaliyetler bakımından yola çıkıyoruz ama o noktada artık problem ayyukta ve bunlar işe yaramadığı zaman psikolojik danışma ve rehberlik servisi olarak gerek okullarımızda gerek rehberlik ve araştırma merkezlerimizde ailelerle ve çocuklarla bireysel görüşmeler ya da grupla görüşmeler gerçekleştirebiliyoruz. Bu da hizmet alanlarımızdan bir tanesi. Yani önleyici çalışmayı yaptık, bu süreçte aileye destek olduk fakat bazen problemin devam ettiği, uyum sorununun hâlen sürdüğü çözümün ortaya çıkamadığı durumlar oluyor. Belki orada da psikolojik danışma ve rehberlik servisimiz görüşme ve danışma hizmetlerini de aileye ve çocuğa sunuyor.

Bugüne kadar, Veysel Hocamın da söylediği gibi ve toplamak gerekirse 6742 tane rehber öğretmenimizi eğittik. Bunu yaparken yaklaşık 121 tane formatörümüz var. Bunlardan 22 tanesi, eski ismiyle mülga Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne aittir, 98’i de Millî Eğitim Bakanlığının formatörüdür. Hatta Aziz Bey buradaydı galiba, birazdan kendisi de belki o konu hakkında bilgi verir. Yani aslında kurumlar arası iş birliğini de destekliyoruz. Biz Adalet Bakanlığıyla, yeni ismi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla da iş birliği dâhilinde bugüne kadar çalıştık, bundan sonra da çalışırız diye düşünüyoruz.

Önce çocuklar için meb.gov.tr’den girip 7-19 yaş aile eğitim programıyla alakalı neler yaptığımızı da izleyebilirsiniz. Biz bunu yaptık çünkü istiyoruz ki anne babalar katıldığı zaman onore olsunlar. Katıldıkları çalışmanın orada gözükmesi gerçekten de değerli oluyor. Aynı zamanda aslında bu bir tanıtım, bizim için başka anne babaların merak uyandırdığı bir alan, “Acaba ben de gitmeli miyim?” sorusunu sordurtmaya çalışıyoruz.

Eylül 2006’dan itibaren -14 Mayıs son verilerimiz- 321.458 anne babaya ulaştık. Fakat biz şunu biliyoruz aldığımız geri bildirimlerden, hanımların düzenlediği günlerden tutun, babaların gittiği ortamlarda bile oturumlar annelerle, babalarla konuşuluyor. Aslında etki alanı geniş. Hele ki okuduysanız eğer Hacer Koç isimli annemizin sertifika töreninde okumak istediği mektubu, etkinin nasıl yayıldığını görebiliyorsunuz.

Amacımız, tam anlamıyla ülke genelinde Aralık 2012 itibarıyla –Veysel Hocamın da söylediği gibi- 500 bin anne babaya ya da bakım verene ulaşmayı hedefliyoruz.

Genel anlamda, hızlı bir şekilde, seri bir şekilde aktarmaya çalıştım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

Şimdi bu çalışmanız son derece önemli ama şahsen benim şöyle bir kanaatim var: Mesela ben de bir babayım. Şu anda 3 çocuğum var ama çocuklarımdan bir tanesi sizin bu 7-19 yaş programına tabi. Beni böyle bir eğitime davet etseniz, ben meşguliyetimden dolayı buna katılamam.

Şunu gördüm: Daha önce kayıp çocukları araştırma komisyonu çalışmaları esnasında bu Siirt'teki taciz hadisesi sebebiyle Siirt'e gitmiştim ve orada rehber öğretmen hadiseyi ortaya çıkarıyor. Rehber öğretmeni çağırdık. Genç bir arkadaş geldi, oturdu. "Ben rehber öğretmen nerede?" dedim. "Benim efendim." dedi. O kadar genç ve son derece bilinçli. Hatta elinde hafif de bir sakatlık olan engelli bir kardeşim. Anlattıklarından inanılmaz ölçüde etkilendim ve sonra biz komisyon raporumuza, muhakkak surette Millî Eğitim Bakanlığının öncelikli olarak rehber öğretmen sayısını artırması gerektiğini vurguladık.

Buradan bir şeye geleceğim. Sonra o zaman ki Bakan Nimet Hanım'a bunu ifade ettim, sonra Ömer Dinçer Bey'e aynı şeyi ifade ettim. Mutlaka okullarda öncelikli rehber öğretmen ihtiyacının giderilmesi gerektiğini ifade ettim. Ben orada sadece bir komisyon başkan vekili veya milletvekili olarak bulunmuyordum, aynı zamanda bir baba olarak da bulunuyordum ve kendi durumumla ilgili şöyle bir şey yaptım: Durumumu gözden geçirdim. Ya, ben çocuğuma eğitim vermekte zorlanıyorum, zaman sıkıntım var. Beni böyle bir eğitim programına, modüler, hiyerarşik bir eğitim sistemine tabi tutsanız onu da mümkün değil karşılayamam. O hâlde, benimle çocuğum arasında köprü olacak bir mekanizmaya ihtiyaç var. O köprü rehber öğretmen.

Şimdi bu modüler, hiyerarşik bir model. Yani bu benim tanımlamam, katılmayabilirsiniz. Böyle bir tanıma... Bakın burada 17 milletvekili olarak çalışıyoruz, 17 milletvekili arasında bir anket yapın, hiçbirimiz böyle bir 8 kademeli eğitime tabi olamayız yani mümkün değil; ona ne zaman ayırabiliriz ne de orada yaptığımız, aldığımız eğitimleri uygulama şansımız olur. Bunun yerine, işte köprüyü birazcık daha güçlendirmek yani rehber öğretmenlerimiz, bilinçli, yetişmiş ve insan ilişkilerini çok iyi irdemiş, konuyu özümsemiş arkadaşlar üzerinden böyle bir şey yapmak daha makul olmaz mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Aslında Sayın Başkanım, haklısınız, heyecanımdan mazur görün, aslında bir yeri atladım. Dediğiniz gibi, sekiz oturumu üst üste anne babaların, özellikle çalışan anne babaların takip etmesi gerçekten güç. Bizim bu paketi yani bu çalışmayı modüler yapmamız da sebeplerden bir tanesi, ihtiyaç bazında tek bir konu üzerinden de çalışmalar gerçekleştirilebiliyor spesifik olarak, hani bahsettiğiniz gibi ve rehber öğretmenlerimiz üzerinden yapıyoruz. Eksik söylediğim şeylerden bir tanesi de bu. Aslında biz rehber öğretmenlerimizi eğiterek anne babalara gerek açık gruplarla... Ki açık grup diyoruz, hani, çok yoğun anne babaların temel ihtiyaçları doğrultusunda bir oturumda verdiğimiz aynı konular ama açık grup şeklindeki uygulamalarımız da var. Aynı zamanda hani rehber öğretmenlerimiz üzerinden aile rehberliği ve danışmanlığı mantığıyla bireysel görüşmelerle de anne ve babanın desteklenmesi durumu söz konusu.

BAŞKAN – Bir de dijital okuryazarlığa muhakkak vurgu yapmak lazım çünkü biz Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonu olarak bunu da önemsiyoruz. Malum, medya okuryazarlığı var ve seçmeli ders okullarda. Hem onun hem dijital okuryazarlığın zorunlu olması gerektiği hatta hafta sonları da ebeveynleri kurslar hâlinde dijital okuryazarlık noktasında eğitmek gerektiğini ifade ediyorlar çünkü kuşaklar arası ciddi bir farklı düşünce kalıpları gelişti. Yani hani “dijital yerli” deniyor ki 95 sonrası doğanlara, öncesi doğanlara “dijital göçmen” bir de “dijital dinazorlar” var yani klavyeyle, İnternet’le, bilgisayarla filan hiç irtibatı olmayan ve onlar aynı ortamda yaşıyorlar ve aynı dili konuşmuyorlar, aynı ortamı soluyorlar ama aynı düşünce kalıplarına sahip değiller. Ona da mutlaka çok ciddi önem vermek lazım. Biraz önceki, sabahki İnternet medyası mensubu gazeteci arkadaşlara yaptığımız konuşmada da bu gündeme geldi. Belki sizin de o dijital okuryazarlık noktasında... Ki Türkiye’nin durumu şu anda 25 Avrupa ülkesi arasında sonuncu, 2,6; 8 kriter üzerinden 2,6; birinci Finlandiya, 5,8 veya 5,6 olması lazım. Bizim o 2,6’yı önce 4’e, sonra 5’e, sonra 6’ya filan çıkartmak için çalışmak lazım. Buna da özel olarak vurgu yapmanız gerekiyor. Belki verdiğiniz bilgi notunda, orada da kapsamlı birtakım öneriler var, onlara da ağırlık vermek lazım.

Buyurun Sayın Doğru.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Ben çok teşekkür ediyorum, arkadaşımızın verdiği bilgiler doğrultusunda hakikaten çok önemli çalışmalar yapılıyor. Ancak biraz önce Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi, şu anda rehberlikle ilgili epey bir öğretmen açığı var bizim gördüğümüz kadarıyla.

Siz dediniz ki: “İşte üçte 1 rehber öğretmenlerin sayısını biz eğitime aldık.” Şimdi bu aldığınız üçte 1 rehber öğretmenler yeterli mi yani tam olarak bunlar verebiliyorlar mı veyahut da nasıl bir eğitim veriyorlar şimdi okullarında?

Şimdi, İnternet bağımlılığı bir madde bağımlılığı gibi bir şey, hastalıktır. Türkiye’de şu anda gençlerimizin çocuklarımızın okullarındaki sorunlarının en önemli olarak başında burası geliyor. Yani çocuklar İnternet’te oyunlar içerisinde; işte okuldan evine geçiyor ve hemen bir anda İnternet’in başına geçen çocuk mutlaka oyun oynuyor. Yani bu yüzde 90 civarında, ben nerelere sorduysam o şekilde bir tabloyla karşı karşıyayız.

Tabii siz, ailelere eğitim, çocuklara eğitim falan epey bir şeyler söylediniz ama yani bunun çok ciddi manada şekillendirilmesi lazım Üstat. Bu önümüzdeki zaman sürecinde yani teknoloji değişiyor, çok süratli bir şekilde geliyor. Yani sizin bu 6.700 rehber öğretmeninizle vereceğiniz eğitim veyahut da işte önümüzdeki dönemlerde, dediniz ki: “Biz 500 bin aileye ulaşmak istiyoruz.” Siz 500 bin aileye kaç kişiyle ulaşacaksınız? Yani rehber öğretmeniniz yok, sayınız düşük. Dolayısıyla, böyle bireysel olmaktan ziyade, işte televizyon, basın yayın kanalıyla, işte kamusal yayınlar vasıtasıyla bu şekilde bir çalışma yapmak gerekir diye düşünüyorum çünkü bunu yapmazsanız zaman geçiyor, Türkiye’de işte 40 milyon civarında İnternet kullanıcısı var, değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Evet.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Yani iki dakika içerisinde öğrendiğimiz kadarıyla 2 milyon insan pornoya giriyor. Küçük çocuk pornosu almış başını gidiyor. Yani çok kötü bir gelişim var aile içinde.

Ondan sonra, ailelerin bozulmasının, boşanmaların en büyük sebeplerinden bir tanesi İnternet bağımlılığı. Yani çok yoğun bir negatiflikle karşı karşıyayız. Dolayısıyla buna Millî Eğitim Bakanlığı olarak, tabii aileden sorumlu bakanlıklar olarak hep beraber, komple oturup yani bu yönde olarak çok geniş projeler yapmak lazım ve çabuk zamanda da yapmak lazım. Yani her geçen zaman belki de çok şeyi beraberinde götürüyor ve çok insanı kaybediyoruz. Bu mealde de onu söylemeye çalıştım.

Tabii, önleyici ve koruyucu... Yani şimdi özü burası esasında yani koruyucu hekim. Adam hasta olmadan hastalığını engellememiz gerekiyor. Yani bu yönlü olarak yapacağınız çalışmalar... Şunları önemsiyorum, çok güzel çalışmalar yapmışsınız, tebrik ediyorum ancak bunun daha da, daha da, daha da olması gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim, başarılar dilerim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Sayın Başkan, biz Komisyona da bir örnek olarak bırakmak için hani “Biz nasıl bir eğitim veriyoruz ?” un dokümanını size de takdim etmek isteriz. Nasıl yapalım? Hasan Bey de...

BAŞKAN – Şeyi ölçtünüz mü? “Nasıl bir eğitim veriyoruz?” Çok güzel. Peki, “Nasıl bir eğitim alıyoruz ?” un ölçümünü yaptınız mı? Bu çok önemli. Bence “veriyoruz” dan daha önemli olan o.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Rehber öğretmenlere verdiğimiz eğitimlerin niteliği mi?

BAŞKAN – Hayır, aileler.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Ailelere verdiğimiz. Tabii Hocam, iki türlü yaptık.

BAŞKAN – Tamam, o mektup çok etkileyici, güzel yani o bir ölçü ama tek bir örnek.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Ön tespit ve son tespit yaptık, bunu on iki ilimizde yaptık. Veriler ham yani onu isteyebileceğimiz hâle getirdiğimiz zaman komisyonla da paylaşabiliriz çünkü biz biliyoruz ki hani uzun süreli şeyler aslında tutum değişikliğine neden oluyor.

BAŞKAN – Peki, ben de bir veliyim. Benim kızım lise 3’te okuyor. Ben niye farkında değilim bu şeylerin veya mesela davet filan gelmedi bana.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Aslında Sayın Hocam, davetler gönderiliyor. Şu an sadece Ankara’da son rakam 1.250 olması lazım, bu artmış da olabilir.

BAŞKAN – Kızımın annesinin haberi vardır belki de.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Büyük bir ihtimalle davetiye gelmiştir aslında.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Sadece Ankara’da mı?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Türkiye’nin hemen hemen tüm illerinde var ama Ankara’daki uygulayıcı sayımız 1.250’nin üstünde.

BAŞKAN – Benim kızım özel okulda okuyor. Özel-kamu farkı yok değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARAŞTIRMA GRUP BAŞKANI VEYSEL ÖZTÜRK- Yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Antalya’da 450 civarında uygulayıcımız var, hemen hemen tüm rehber öğretmenlerimiz...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARAŞTIRMA GRUP BAŞKANI VEYSEL ÖZTÜRK- Yok. Sayın Başkanım şöyle: “Niçin benim haberim yok ?” un cevabı: Aslında 7-19 aile eğitim programlarının tabii her yerde duyurulmasına bağlı ama en çok veli toplantılarında duyuruluyor çünkü rehber öğretmenin birebir aileye ulaştığı işte en kritik noktalardan biri çünkü yüz yüze o sıcaklığı sağladığı yer. Belki sizler zamanınızın darlığı nedeniyle çok fazla veli toplantılarında bulunamama nedeniyle duymamış olabilirsiniz ya da eşiniz duymuş olabilir ama Türkiye’nin her yerinde bu eğitimler var.

Evet, şu sıkıntıyı bizler yaşıyoruz: Niçin 6.700’de kaldık? Bizim hedefimiz 20 bin rehber öğretmene ulaşmak. Biz bunu canı gönülünden istiyoruz çünkü bu ülke hepimizin, bu insanlar bizim ama bizi engelleyen şey, biz hedefimizi küçük tutmak değil, maddi kaynaklardan kaynaklanan... Yani herkesi eğitebiliriz, belki her aileye ulaşabiliriz ama bunun için, daha kapsamlı eğitim verebileceğimiz, insanlara ulaşabileceğimiz bir maddi kaynağa ihtiyacımız var. Tek sıkıntımız belki de bu.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Sayın Başkan, bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) - Ben hem katılacağım hem katılmayacağım çünkü biz burada Komisyon üyeleri hepimiz çocuk sahibiyiz, sanıyorum hiçbirimizin haberi yok. Yani onu anlıyorum. Bence bu ciddi bir tespit. Şurada bir şey yapıyorsunuz, hiç kimsenin haberi yok yani bir anketse bu. Bence iletişimle ilgili, bilgilendirmeye ilgili bir çalışma yapın ama reklam filminiz, eleştirmek için söylemiyorum ama bence kapsayıcı ve kavrayıcı değil. Türkiye motifine hiç uygun değil; 5 tane kadının 5’i de pantolonluydu o reklamda, dikkatinizi çekerim.

BAŞKAN – Bir de o reklam filmlerinde bir mükemmeliyetçilik var ya, mükemmel bir tablo ortaya koyuyoruz ya. Hiçbirimizin hayatı mükemmel değil, yani acısı da var. Yani yemek yerken bile tuz koyuyoruz, karabiber koyuyoruz, kırmızıbiber koyuyoruz, sonra üzerine tatlı yiyoruz yani. Biraz filmleri o örneğe uygun hâle getirmek lazım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UZMAN PSİKOLOJİK DANIŞMAN HAKTAN DEMİRCİOĞLU – Evet, uygulamaları gerçekleştirilen...

BAŞKAN - Başka söz isteyen üyelerimiz var mı?

Şimdi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın da sunumu var çünkü. Umuyorum, şeyin bütünleyicisi olacak.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından arkadaşlarımız burada mı? Hemen çağıralım.

Bir de arkadaşlar, Sayın Genel Müdürümüz niye teşrif etmedi Komisyonumuza?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARAŞTIRMA GRUP BAŞKANI VEYSEL ÖZTÜRK- Hocam, Sayın Genel Müdürümüz Bakan Bey'in de bulunduğu şu anda Özel Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi'nin aylık toplantısında, o nedenle.

BAŞKAN – Çünkü arkadaşlar, burada çift taraflı bir alışveriş var. Yani bir yönüyle siz bir bilgiyi veriyorsunuz, öbür yönüyle buradaki çok değerli üyelerimizin kanaatlerini de almış oluyorsunuz yani eleştiriler oluyor, katkılar oluyor. Onun için, bunu önemsiyoruz.

Evet, hemen takım değiştiriyoruz arkadaşlar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı temsilcilerini alıyoruz.

Keşke siz de dinleseydiniz arkadaşlar. Niye dinlemediniz bu sunumu?

KOMİSYON UZMANI – Yer yoktu efendim.

BAŞKAN – Yer bulurduk, ne olacak ya. Keşke dinleseydiniz. Yani şimdi aynı ortamda hiç olmazsa konuyu tekrar etmezdik.

Şimdi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Çocuk Esirgeme Genel Müdürlüğü yetkilileri, İnternet kullanımının çocuklar, gençler ve aileler üzerindeki etkileri, ortaya çıkardığı problemler ve çözüm önerileri konulu bir sunum yapacaklar. İnternet'in sosyal etkileri.

Sunumu kim yapıyor arkadaşlar?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI ABDULLAH ÖZBAY – Ben yapıyorum Sayın Başkanım. Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünden Çocuk Hakları Daire Başkanı Abdullah Özbay.

BAŞKAN – Peki, tek kişi mi sunum yapacak?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI ABDULLAH ÖZBAY – Evet, Çocuk Hizmetleri olarak...

BAŞKAN – Seri sunum yapıyorsunuz, sonra tartışıyoruz. İkiye beş kala bitirmemiz lazım çünkü iki de Medis açılıyor.

Bir on beş dakika içinde sunumunuzu bitirerseniz... Oldu mu?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI ABDULLAH ÖZBAY – Tamam efendim.

Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri; Genel Müdürlüğümüz adına öncelikle hepinize saygı ve selamlarımızı sunuyorum. Genel Müdürümüz Bakanımızla bir toplantıda olduğundan dolayı gelemedi, ben arz edeceğim.

12 Eylül 2010 tarihinde yapılan Anayasa değişikliğiyle 40 ve 41'inci maddelerle "Ailenin korunması ve çocuk hakları" başlığı altında özel bir pozitif ayrımcılık getirilmiştir. Bunlar mevzuatımızda yapılan genel ve birtakım çocuk haklarının gözetilmesi temel prensibi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Burada getirdiği imkânlar ve riskleri kısaca belirtmek gerekirse; imkânlar olarak, eğitim amaçlı kullanımı ile özellikle uzaktan eğitim sistemleri ile eğitimde mekân sınırlarının aşılmasını ve toplumun tüm kesimlerine eğitim imkânını sağlar. Toplumsal ve kültürel ifade amaçlı kullanımı sağlar. Kullanıcılarının kendilerini ifade etmelerini sağlar. Kültürel çeşitliliğe imkân sağlar. Küreselleşme olgusu sonucunda farklı dilleri kullanabilme becerisinin gelişmesine katkı sağlar. İletişimin ve hızının artmasını sağlar. Çeşitli ve güncel bilgi kaynaklarına ve bilgiye kolay erişimi sağlar. Bilgiye erişimde ve kullanmada fırsat eşitliği sağlar. Ekonomik, toplumsal ve kültürel amaçlarla bireylerin bir araya gelmesini sağlar. Eleştirel farklı bakış açıları kazanmayı, yaratıcılık ve hayal gücünün gelişmesine katkı sağlar.

Getirdiği risklere baktığımızda; üretici değil tüketici durumunda bulunmak, dijital oyun sınıflandırma sisteminin olmaması ve mevcut dijital oyunlara bilinçsiz erişim, ebeveynlerin ve eğiticilerin dijital okuryazarlık düzeylerinin düşük olmasından dolayı çocuklara ve gençlere etkili yönlendiricilik yapmamaları, çocuklara ve gençlere nitelikli sosyalleşme ortamları sağlanamamasına bağlı olarak İnternet'in aşırı kullanımı, aşırı ve kontrolsüz kullanım sonucu bedensel, ruhsal ve bilişsel sorunlar, kişisel bilgilerin kötüye kullanımı, kötü niyetli yazılımların yarattığı tehlikeler, aşırı ticari içerik ve yanıltıcı reklamların varlığı, zararlı içeriklere maruz kalma, siber zorbalığın mevcudiyeti.

Genel Müdürlüğümüzce yapılan çalışmalar:

21-23 Kasım 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen 12. Ulusal Çocuk Forumu'nun teması olarak "Türkiye'de Bilgi İletişim Teknolojileri ve Çocuk ve Gençlerin İnternet ve İletişim Teknolojileri Kullanımı" konusu seçilmiştir. Bu Forum kapsamında, her ilden 1 kız ve 1 erkek çocuk olmak üzere toplam 162 çocuk ve 1 yetişkin çalıştay düzenlenmiştir. Burada bu 162 çocukla iki günlük yaptığımız çalıştay sonucunda çocuk gözüyle bilgi iletişim sorunu ve çözümlerini gündeme getirmişlerdir.

Bilgi iletişim teknolojilerinde -burada sorun olarak çocuk gözüyle; tamamen bunları biz olduğu gibi aldık çocuklardan, hiçbir eklenti yapmadan- sorun olarak şöyle belirtmişler: Bilgi iletişim teknolojilerinin uzun süreli kullanımı, bağımlılık ve dikkat eksikliği gibi psikolojik, göz bozukluğu gibi fiziksel rahatsızlıklar ve zaman kaybına neden olması. Ebeveynlerin, çocukların bilgi iletişim teknolojilerini kullanım alışkanlıklarına kızmaları, dolayısıyla aile içi iletişime zarar verebilmektedir.

Çözüm olarak da çocuklar: Kullanıcıların İnternet'i belirli zaman aralığında kullanıp, sosyal aktivitelere daha çok zaman ayırması ve bu konuda İnternet sağlayıcıları tarafından ekrana uyarı gelmesinin sağlanması, yerel yönetimler tarafından sosyal faaliyet tesislerinin artırılması, kullanımının teşvik edilmesi, bilgi iletişim teknoloji kullanımında aileleri ve toplumu bilinçlendirmek.

Sorun olarak yine çocuklarımız: Sanal ortamla gerçek yaşam arasındaki dengenin bozulması, Türkçenin doğru kullanılmamasına neden olması.

Çözüm olarak da: Kişisel kontrolün artırılması ve dilin doğru kullanımı için eğitim faaliyetlerinin yapılması.

Yine sorun olarak: Kişisel bilgilerin suistimal edilmesi.

Çözüm önerisi olarak çocuklarımız tarafından: Kişisel bilgilerin gizli tutulması ve İnternet güvenlik ayarlarının bilinmesi ve doğru kullanılması.

Sorun olarak: İnternet oyunlarından sanal para alabilmek için maddi kayıplara neden olması.

Çözüm olarak da: Bu tür oyun geliştiren firmaların denetlenmesi, maddi kazanç sağlayanlara caydırıcı ceza getirilmesi.

Yine sorun olarak: Sosyal ağlarda ve İnternet’te zorbalıklarla karşılaşmak.

Çözüm önerisi olarak: Karşılaştığımız zorluklar karşısında yetkililere ve yetişkinlere başvurulması.

Yine sorun olarak: Bilgi kirliliği.

Çözüm önerisi olarak da: Bilginin doğruluğu konusunda kaynak karşılaştırması yapmak, devletin ansiklopedik bilgi içeren bir web sitesi hazırlaması.

Yine çocuklarımız tarafından sorun olarak bir başkası: Bilgi hırsızlığının kolaylaştırılması.

Kültür sanat etkinlikleri kapsamındaki ürünlere vergi indrimi yapılması, telif suçlarına ağır cezalar getirilmesi gibi çözüm önerisinde bulunmuşlar.

Sorun olarak yine: Çocukların yaşına uygun olmayan İnternet sitelerine erişim.

Çözüm önerisi olarak da: Sitelerin yaş sınırına uygun olarak gerekli kurumlar tarafından denetlenmesi ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, yaptırımların da uygulanması.

Sorun olarak: Çocukların uzun süre ve uygun olmayan zamanlarda, okul saatlerinde kontrolsüz olarak İnternet kafeleri ve oyun salonlarını kullanması.

Çözüm önerileri olarak da: İnternet kafelerde ve oyun salonlarında yaş ve kullanım sınırı uygulamasının denetlenmesi ve yaptırımların uygulanması, İnternet kafe açmak için gerekli olan düzenlemelerin denetlenmesi, yaptırımların uygulanması.

Sorun olarak yine: Bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımı konusunda yönlendirme ve bilgilendirmenin yetersizliği.

Çözüm önerisi olarak da: Temel eğitim öğretmenlerinin bilgi iletişim teknolojileri ve güvenli İnternet kullanımı konusunda bilinçlendirilmesi, okullarda bilgi teknolojileri ve iletişim derslerine gereken önemin verilmesi.

Sorun olarak: Bilgi iletişim teknolojileri ile araştırma ve sorgulama çabasının körelmesi.

Çözüm olarak da: Öğretmenlerin çocukları araştırmaya, deney yapmaya ve daha çok düşünmeye yönlendirmesi

Yine başka bir sorun olarak: Bilgi iletişim teknolojilerinin kötüye kullanımı.

Çözüm önerisi olarak da: İlgili devlet kurumlarının vatandaşları bilgilendirmesi; sık sık ziyaret edilen İnternet sayfalarında ve televizyonlarda...

BAŞKAN – Pardon, bu sorunları çocuklar söylüyor da çözümü kim söylüyor?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI
ABDULLAH ÖZBAY – İşte onu da çocuklar, tamamen onlar.

BAŞKAN – Kendi kendilerine çözüyorlar yani.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI
ABDULLAH ÖZBAY – Evet.

BAŞKAN – Helal olsun.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI
ABDULLAH ÖZBAY – Yok, onlar bize öneride bulunuyor, çözüm önerisi olarak “Sorunlarımız bu.” diyor üç günlük çalıştay sonunda Sayın Başkanım ve bunları da çözüm önerilerini de kendileri üretiyor.

BAŞKAN – Daha sonra siz kendi kanaatlerinizi de söyleyeceksiniz değil mi sonunda?

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI
ABDULLAH ÖZBAY – Zaten şey de var.

BAŞKAN – Araya girmek zorunda kaldım, özür diliyorum.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI
ABDULLAH ÖZBAY – Yok, estağfurullah.

Hayır, çalıştay sonunda çocuklar “Sorunlarımız bunlar, çözüm önerilerimiz de bunlar.” dediler.

BAŞKAN – Peki.

ÇOCUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇOCUK HAKLARI DAİRESİ BAŞKANI
ABDULLAH ÖZBAY – Sorun olarak yine: Hayali karakterin, gerçekten çok uzak ve yanlış davranışlara yönlendirmesi.

Çözüm önerisi olarak da: Programı yapan kişilerin ve senaristlerin çocuk gelişimini göz önünde bulundurarak program yapması ve yapılan programların buna göre düzenlenmesi.

Yine sorun olarak: Çevre baskısı yaratması.

Çözüm önerisi olarak da: Öncelikle eğitim kurumlarında çocuğun bilinçlendirilmesi.

Sorun yine: Şiddete teşvik etme.

Çözüm önerisi olarak da: Şiddete yönelik oyun satışlarında yaş sınırlandırmasının yapılarak devlet kontrolüne girmesi, bu tür sitelerin kapatılması ve yasalarca takip edilmesi.

Yine başka bir sorun olarak da: Vatana ve millete zarar vermeye yönelik, siyasal kaoslara neden olabilecek düşüncelerin kolaylıkla ve hızla yayılabilmesi; çözüm önerisi olarak da İnternet sitelerinin tamamen kapatılması yerine içeriklerinin denetimlerinin artırılarak, kötü içeriğinin kaldırılarak paylaşım yapan kişilere ve kurumlara caydırıcı yaptırımlar uygulanması.

Genel Müdürlüğümüzce Yapılan Çalışmalar:

Genel Müdürlüğümüz ve çocuklarımızın barınmalarının da sağlandığı bağlı tüm kuruluşların İnternet güvenliği ve içerik filtrelemesi yapılmıştır.

Ayrıca Genel Müdürlüğümüz ile Türk Telekom arasında yapılan protokol gereği 2011 yılından itibaren İnternet’e çıkarken kullanılan filtreleme tamamen Türk Telekom tarafından sağlanmaktadır.

Genel Müdürlüğümüz ve çeşitli paydaş kuruluşların iş birliği ile bir Çocuk Hakları Strateji Belgesi hazırlanmış olup, 2012-2016 yıllarını kapsayacak strateji belgesi 08/05/2012 tarihinde Sayın Bakanımız Sayın Fatma Şahin Başkanlığında yapılan Çocuk Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu toplantısında oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Bu strateji belgesinde benimsenen vizyon doğrultusunda, öngörülen temel stratejik hedefler şu şekilde belirlenmiştir:

- Çocuğun katılım hakkının sağlanması
- Aileye ve çocuğa yönelik destek ve özel koruma hizmetlerinin geliştirilmesi
- Çocuk adalet sisteminin iyileştirilmesi
- Çocuk dostu bir medya oluşturulması

Öneriler:

Üretilcek politikalar, öncelikle ifade özgürlüğü ve bilgiye erişim hakkını temel alarak tüm paydaşların katılımıyla farklı hedef kitlelere yönelik olarak geliştirilmelidir.

Çocuk haklarına duyarlı, çocuğun yüksek yararını gözeten bir medya anlayışı geliştirilmelidir.

Dijital okuryazarlık eksikliği, başta Millî Eğitim Bakanlığı, üniversiteler ve diğer paydaşların iş birliği ile giderilmelidir.

Türkiye’de var olan İnternet’in güvenli kullanımına yönelik çeşitli çalışmaların ilgili tüm kurum ve kuruluşları, STK’ları ve özel sektörü içerecek şekilde geliştirilmesi, iş birliği ve koordinasyonun sağlanması gerekmektedir.

Çocukların, gençlerin ve ebeveynlerin bilgi iletişim teknolojilerinin doğru kullanımı konusunda farkındalıklarının artırılması gereklidir.

Güvenli İnternet kullanımına yönelik filtreleme, kısıtlama ve kontrol etme yazılımlarının ücretsiz olarak sağlanması teşvik edilmelidir.

Medyanın bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımından kaynaklanan olanakları ve riskleri dengeli bir şekilde sunması, toplumda doğru kanaat oluşumunu desteklemesi gereklidir.

“Medya okuryazarlığı” ve “bilgisayar” dersleri müfredatının gözden geçirilmesi gereklidir.

İnternet ortamında e-kütüphane, e-oyun ve benzeri, devlet destekli güvenli erişim olanaklarının sağlanması gerekmektedir.

Okullarda, spor, tiyatro, müzik, resim, satranç, halk oyunları gibi çocukların bedensel, ruhsal, zihinsel gelişimlerine uygun faaliyetler teşvik edilmelidir.

İnternet kullanımına yönelik doğru ve yanlışlar, her platformda çocuklara ve ebeveynlerine uygun şekilde anlatılmalıdır.

Ulusal kurum ve kuruluşların uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapması ve gelişmelerin takip edilmesi gereklidir.

Dijital eşitliği sağlayacak şekilde altyapı eksikliğinin giderilmesi gereklidir.

5651 sayılı Kanun’un ve ilgili tüm diğer mevzuatın yukarıda tespit edilen olanaklar ve riskler temelinde yeniden ele alınması.

2023 Vizyonu kapsamında “dijital yerlilere” iyi bir Türkiye bırakmak dileğiyle teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Konuşmak isteyen başka arkadaşımız var mı?

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İBRAHİM TAŞKESTİ – Sayın Başkanım, bizim Genel Müdürlük olarak yaklaşımımız ve bir de size arz etmiş olduğumuz 2007 İnternet Araştırması, bir de yine arz etmiş olduğumuz Aile Eğitim Programı içerisinde yer alan Medya Okuryazarlığı etkinliklerimiz var. O anlamda materyallerimizi arz ettik. Devamında da 2011 Aile Araştırmasındaki İnternet kullanımına ilişkin bölümleri uzmanımız arz edecek efendim.

Arz ediyorum.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – 2007, çok eski değil mi? Yani teknoloji bu kadar hızlı ilerlerken 2007 yılında yapılmış bir çalışma bize ne anlatacak?

BAŞKAN – Evet, yani dünkü bilgi bile bize bir şey vermezken 2007 yılındaki çalışma bize ne verecek?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI DURSUN AYAN – Ama bu araştırma İnternet kullanımıyla ilgili tek araştırma Türkiye’de.

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Çok eski bir çalışma ama çok acı yani.

BAŞKAN – Efendim, emek sarf etmişsiniz madem, buyurun, siz pratik bir şekilde anlatın.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI DURSUN AYAN – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğünün İnternet’e yönelik, özellikle ailenin ve çocukların İnternet’ten, İnternet’in zararlı etkilerinden korunmasına yönelik, iyi kullanımına yönelik duyarlılığı birinci derecede diğer kamu kurumlarıyla, üniversitelerle ve sivil toplum örgütleriyle yaptığı ortak çalışma çerçevesinde değerlendirmelidir. Bunların içerisinde bizim özellikle İnternet Kuruluyla Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kamu ayağını oluşturan iki kurum olarak yaptığı çalışmalar vardır ve İnternet Kurulunda da kamu kuruluşu olarak Telekomünikasyon İletişim Başkanlığıyla beraber yer almaktayız.

Buradaki asıl amacımız, ana işlevimiz, aile ve çocukların İnternet’in zararlarından korunması konusundaki duyarlılığına dayanmaktadır. Bu nedenle...

BAŞKAN – Dursun Bey, bence onları tek tek okumayın, elimizde zaten var. Bence araştırmanın ana hatlarını siz bildirin. Kaç bin kişi üzerinde yapılmış, ne bulunmuş...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI DURSUN AYAN – Araştırmayı arkadaşımız anlatacak. Ben sadece...

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Bu araştırma mı? Bir şey yok ki bunda.

BAŞKAN – Yok da efendim, emek sarf etmişler sonuçta yani.

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Zaman da yok ama Başkanım yani.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI DURSUN AYAN – Tamam anlatmayabiliriz ama sadece 2011 yılı araştırmasında bir bulgular var...

BAŞKAN – Tamam, onları anlatın Dursun Bey.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI DURSUN AYAN – İnternet Kurulunda İletişim Başkanlığıyla beraber üzerinde durduğumuz asıl konu, bir aile ve çocuk seçeneğinin İnternet’te yer almasıyla İnternet Kuruluna ve aile kurumuna vatandaşlarımızdan gelen eleştirileri dikkate alarak böyle bir yolu tercih ettiğimizi özellikle belirtmek isterim efendim.

BAŞKAN – Tabii, tabii yani o, güvenli İnternet’ in aslında ana temasını da oluşturuyor, değil mi?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI DURSUN AYAN – Evet. Çünkü genellikle bir yasaklayıcı anlayıştan hareket edildiği üzerinde duruluyor. Hâlbuki böyle bir niyetimiz yok. Özellikle vatandaşlardan bize gelen ve Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına gelen şikâyetleri dikkate aldığımız için böyle bir yola tavassut ettik, onu da belirtmek isterim.

Arz ederim.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI İDRİS DENİZ – Ben Genel Müdürlükte uzun süre -dokuz yıl kadar- çalışmadım. Daha sonra, döndükten sonra bu araştırmayı ben de gördüm. 2007 yılında yapıldı, 2008 yılında da kamuoyuyla paylaşıldı.

Tabii, çok çabuk değişen bir alan ancak araştırmanın özelliği, İnternet kullanan ailelerle ilgili geniş bir profil çalışması vermekte. Daha önce bizim dinlediğimiz araştırmalarda alanda yapılan örneklem çok kısıtlıydı. Onlar Ankara’da 70 kişilik bir grupta yapılıyordu. Bu, ilk kez Türkiye çapında 26 ilde 4.816 kişinin üzerinde yapıldı.

Bu araştırmadan sonra 2011 yılında tüm Türkiye çapında 12 bin haneden bilgi toplanan bir araştırma yapıldı. Bu araştırmanın bir modülü de ailelerde İnternet kullanımıyla ilgiliydi. 2011 yılı çalışması son verileri bunlar. Daha önce 2007 yılında yaptığımız araştırmaya bazı benzerlikleri var ancak eğer sunuda okursanız arada bazı farklılıklar da var. İkisnin örnekleme ve evreni arasında çok büyük fark var. Bu, tüm Türkiye çapında bir örneklem. Bir önceki araştırma, sadece İnternet kullanan veya İnternet erişimi olan kişilerden, ailelerden seçilmişti.

Bu araştırmada 18 yaş üstü 23 bin kişiyle, 18 yaş altı gruptan da toplam 23 bin kişiyle görüşülüp yaklaşık 39 bin kişinin bilgisi alınmıştır. Buna göre, Türkiye çapında İnternet bağlantısı olan hanelere baktığımızda, yüzde 65 tüm Türkiye’de yoktur. Bu soruya cevap veren hane sayısı 10 binin üstündedir. Özellikle kırsal kesimde İnternet bağlantısı çok az, yüzde 85 oranında İnternet bağlantısı yok. Sosyoekonomik statü açısından da daha önceki araştırma bulgularıyla oldukça uyumlu bir yapı var, alt ekonomik grupta İnternet bağlantısı daha az.

Kullanım alışkanlıklarına baktığımızda, hiç kullanmayan kişi sayısının yüzde 65 civarında olduğunu görüyoruz. En son veride Türkiye’de yüzde 55’e yakın İnternet kullanımı var.

BAŞKAN – Bu, aslında ne kadar değiştiğini gösteriyor biliyor musunuz, yüzde 65’ten yüzde 45’e inmiş yani yüzde 20 daha azalmış kullanmayan oranı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI İDRİS DENİZ – 2011’in Ağustos ayındaki veriler bunlar ama burada kır-kent tamamı var, kırdaki da bilgi alındı.

Yine gördüğümüz gibi, diğer bulgulara oldukça yakın, kadınların İnternet kullanımı çok zayıf, çok az. Yaş gruplarında da genellikle 18 yaş altının daha çok, her gün kullandığını görüyoruz 18-24 yaş grubunun. Üst yaş gruplarında daha bilinçli zamanını ayarlayan bir kullanım oranı var. Bizim bir önceki yaptığımız araştırmada da buna yakın bir sonuç çıkmıştı.

Bütün bu araştırmanın tamamıyla ilgili henüz rapor yayımlanmadı. Eğer ekstra bilgi isterseniz, Genel Müdürlüğümüzden araştırma raporunu size temin edebiliriz.

BAŞKAN – 2001’de yapılan çalışmanın raporu yayımlanmadı henüz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI İDRİS DENİZ – Henüz yayımlanmadı ama araştırma sonuçlandı.

BAŞKAN – Bu da enteresan bir bilgi.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI İDRİS DENİZ – Türkiye’de mevcut bulgu -buradan bizim politik olarak ne yapabileceğimize bakarsak- yüzde 65’inin hiç İnternet kullanmadığını görüyoruz. Kadınlarda ise bu oran daha yüksek.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – “Yüzde 65’i kullanmıyor.” diyorsunuz. Geçen mesela, siz de vardınız, “Yüzde 60’ı kullanıyor.” diye söyledi arkadaşlar.

BAŞKAN – Değişiyor efendim, işte, değişiyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI İDRİS DENİZ – Ama o en son Mart ayı istatistiği idi. Bir sene oldu yani bunda.

BAŞKAN – Rakamlar hızlı değişiyor Reşat Ağabey.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Hayır, arkadaş o şekilde anlatıyor da “2011’de yapıldı araştırma.” diyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI İDRİS DENİZ – Alandan veri toplama 2011’in yaz ayıydı, neredeyse bir sene olmuş. Bizim aile eğitim programımız var. orada ailelere yönelik eğitim modülleri hazırlanıyor. Şu anda 23 kitap var, bunun 3 kitaplık modülü medyayla ilgili. Burada sadece medyayı kavramak bölümünde İnternet ve aileyle ilgili bir bölüm var burada. Bu sene bu müfredatta revizyon yapılacak, belki bunun tamamı bilinçli İnternet kullanımıyla ilgili bir modüle dönüştürülebilir. Bu çerçevede de aile eğitiminin yaygınlaştırılması için bu materyalin çoğaltılması söz konusu olabilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi, bu 7-19 yaşla ilgili biraz önce Millî Eğitim Bakanlığında arkadaşlarımız sunum yaptılar. Onlarla bir irtibatınız var mı? Yani bu çalışmanın bence birbirinin mütemmimi yani tamamlayıcısı olması gerektiği kanaatindeyim ben.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İBRAHİM TAŞKESTİ – Sayın Başkanım, aile eğitimiyle ilgili çalışmalarımız Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulundan onay almış.

BAŞKAN – Anladım ama sahada beraber mi çalışıyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İBRAHİM TAŞKESTİ – Evet ve özellikle Hayat Boyu Eğitim Genel Müdürlüğüyle birebir çalışıyoruz efendim ve toplum merkezlerimiz ve aile danışma merkezlerimizle ortak iş birliği için protokolümüz, taslağımız var efendim, şu anda çalışmalarımız devam ediyor.

BAŞKAN – Peki, siz hiç aile falan eğittiniz mi yani bu çalışma çerçevesinde?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İBRAHİM TAŞKESTİ – Tabii, efendim.

BAŞKAN – Ne kadar, kaç kişi?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İBRAHİM TAŞKESTİ – Biz şu anda aile eğitimiyle ilgili direkt, örneğin Ankara’da Altındağ Belediyesi, Mamak Belediyesi ve Keçiören Belediyesiyle son bir aydır pilot uygulama başlattık yani biz belediyelere, sivil toplum kuruluşlarına materyal ve profesyonel eğitim desteği... Geçen sene 2 bine yakın formatör yetiştirdik efendim yani belediyelerde... Bizden değil, biz direkt bu hizmeti sunmuyoruz yani sunacak Millî Eğitim Bakanlığı...

BAŞKAN – Bu ASDEP üzerinden mi yapıyorsunuz, yoksa...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İBRAHİM TAŞKESTİ – O bir aşama sonra, sosyal hizmet merkezleri planlamamızda birleşecek efendim. ASDEP’in henüz başında olduğumuz için.

BAŞKAN – Yani nasıl bir eğitim vereceksiniz? Ben anlamaya çalışıyorum, ben bir babayım mesela, bir de eşim var, bize nasıl eğitim vereceksiniz, nasıl ulaşacaksınız? Bir de diyelim ki ben Keçiören’de oturuyorum, ben mi müracaat edeceğim, onlar mı beni bulacaklar? Nasıl olacak yani kim bulacak beni?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI AİLE VE TOPLUM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI İBRAHİM TAŞKESTİ – Efendim, şimdi, ASDEP çalışmamız tam hayata geçtiğinde ASDEP çalışmasının uygulama birimi olan sosyal hizmet merkezlerinin bölgesi olacak. O bölgede o sosyal hizmet merkezi hane hane, sokak sokak ve isim isim alanına giren kişiler hakkında bilgisi olmuş olacak ve direkt iletişimi sağlayacak bilgi kanalları oluşmuş olacak. Biz saha incelemesi sonucunda elde ettiğimiz verilere dayalı olarak politika geliştirdiğimizde hangi kesimlere eğitim verilmesi gerekiyorsa o kesimlerle irtibata geçerek sosyal hizmet merkezleriyle, Millî Eğitim Bakanlığı koordinesinde gerektiğinde, Sağlık Bakanlığı, gerektiğinde istihdama yönelik olursa Çalışma Bakanlığı koordinasyon... Yani biz sadece kendimiz sahaya çıkıp çalışmayacağız ama koordinatör kuruluş olacağız. Yani kamudaki eğitim, öğretim, sağlık, koruyucu ve önleyici hizmetlerle ilgili tüm birimlerimizi SHM’ler üzerinden bu bilgileri de paylaşarak güzel bir çalışma olacak efendim. Şu anda daha başındayız.

BAŞKAN – Sayın Doğru, buyurun lütfen.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle sunumu yapan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ben muhalefet milletvekili olarak konuşuyorum, çok çalışkan bir bakanınız var. Şimdi, buraya genel müdürler bazında gelmeniz gerekirdi. Genel Müdürünüzün buraya bir daha gelme şansı var mı veya bizi dinleyebilir mi, bize dinletebilir mi? Dinleyemez.

BAŞKAN – Fırsatı kaçırdı yani.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Ben de bakanlık yaptım. O arkadaşımız Sayın Bakana izah etseydi, “Böyle bir Komisyona gideceğiz, bilgi vereceğiz.” veya “Komisyondan bilgi alacağız.” deseydi, Sayın Bakan kesin olarak izin verirdi. Yani bunu bir arkadaş olarak söylemek istedim.

Bir ikincisi: Bakın, pazartesi günü itibarıyla Bilkent’te Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Kurultayı yaptı. Haberiniz var mı ondan? Yok. Bakın, değerli arkadaşlar, 81 tane vilayetten gençler oraya geldi ve bine yakın insan -ben de açılışa katıldım- kurultaya katıldı. Çok da güzeldi, ben tebrik ediyorum Suat Kılıç’ı. Değerli arkadaşlar, bakın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının elemanları olarak en azından siz de oraya gitseniz, oradaki gençlere İnternet kullanımı, madde bağımlılığı ile ilgili bazı görüşlerinizi o kurultay içerisinde sözcüleriniz vasıtasıyla anlatsanız iyi mi olur, kötü mü olur? Bence çok iyi olurdu. En azından, Türkiye’nin çeşitli yerlerinden gelen onlarca insan var.

Mesela şu kitapları burada dağıttınız şimdi. Bu kitaba ben baktım, değerli arkadaşlar, bu kitap akademik bir kitap. Bence hiç dağıtmayın bu kitapları. Daha güzel, böyle anlayabileceğimiz... Biz okuma özürü bir toplum olduk, insanlar okumuyorlar artık yani roman okumuyoruz, makale okumuyoruz, gazeteyi alıyoruz, gazetenin sadece fotoğraflarına bakıyoruz. Dolayısıyla yani bunu böyle daha pratik şekilde yapabileceğiniz... Mesela arkadaşları tebrik ediyorum, çantanın bir tanesini aldım ben, o güzel bir şey. Esasında onların da yapmış olduğu bir eğitim var. O eğitimle beraber sizin eğitiminizi birleştireniz daha mükemmel bir ortam ortaya çıkar. Onlar şimdi rehberlik uzmanları vasıtasıyla anlatmaya çalışıyorlar. Esasında sizin de rehberlik uzmanlarıyla anlatmanız gerekir diye düşünüyorum, yanlış anlamayın beni. Dolayısıyla yani bu işi biraz daha ciddi tutmanız gerekir diye düşünüyorum ve ciddi tutmanız gerektiği kanaatindeyim. İnternet bağımlılığı, önümüzdeki yüzyılda Türkiye’nin en önemli sorunlarından bir tanesi olacak değerli arkadaşlar. Bakın, gençler, çocuklar süratli bir şekilde... Ne dediniz biraz önce? “En fazla 18 yaşın altındaki çocukları İnternet’e giriyor.” dediniz. Bakın, ben iddia ediyorum, evine giden her çocuk mutlaka İnternet’in başına oturuyor ve yüzde 99’u İnternet oyunları ile baş başa kalıyor. Yine, sunumların bir tanesinde dediler ki: “O İnternet oyunlarında öyle oyunlar var ki işte İnternet bankaları kurulmuş, oyunlar esnasında puan kazanıyorsunuz, o puanlar bankaya yatırılıyor, aldığınız puanlardan bir tanesinde de -burada bayanlar var, bizi yanlış anlamasınlar- fahişe kadınlarla beraber olursanız daha fazla puan veriyor, öldürürsen onu daha da fazla puan veriyor.” Hatırlıyor musunuz onu? Öyle bir şey de vardır. Bakın, çok kötü bir ortamla karşı karşıyayız. Dolayısıyla zaman kaybetme lüksümüz bizim yok. Sayın Bakanınız Fatma Şahin Hanımefendi takdir ettiğim bakanlardan bir tanesidir. Tahmin ediyorum, bunu biraz daha geniş boyutlu düşünürseniz, daha farklı bir şeyin içine girerseniz... Tabii, Sayın Genel Müdürünüz de burada olsaydı... Gerçi Sayın Genel Müdür Yardımcısı, siz de temsilen buradasınız ama yine yanlış anlamayın beni, bir milletvekili olarak değil de bir arkadaşınız olarak, çocuklarını seven ve aynı zamanda dede olan biri olarak konuşuyorum.

Lütfen bunları yapıcı tenkit olarak değerlendirin, kusura da bakmayın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yerlikaya.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Ben de şöyle bir şey söyleyeyim: Sadece bu toplantıda değil, diğerlerinde de benzer şey görüldü. Farkındalık yaratacağız, bilinçlendireceğiz insanları İnternet kullanımıyla ilgili ve bilişimle ilgili, yayıncılıkla ilgili konularda, hep bu kompleks var. Yasakçı değiliz ama insana zarar vermek yasaktır yani insan öldürmek serbest değildir, değil mi? Yani böyle bir komplekse de girmek lazım çünkü ortada çocuklarımız söz konusu, geleceğimiz söz konusu. Yani bazı yerlerde yasaklamak da mümkün değil, mesela İnternet ortamında her şeyi yasaklayamıyorsunuz ama böyle bir komplekse girmek de yanlış gibi geliyor bana çünkü ortada insan var, çocuk var, geleceğimiz var. Bunların tedbirlerini almak lazım yani şirin görünmek için “Yasakçı değiliz.” falana girmek lazım gibi geliyor çünkü konuşan kimselerin hepsinin de ilk başladığı gibi -belki biz de yapıyoruz zaman zaman, kendime de yapıyorum bu eleştiriyi- “Yasakçı olmamak lazım.” filan diyoruz ama burada insana zarar verebiliyorsa yasakçı da olunabilir, müeyyide uygulanabilir. Uluslararası camiada da bu var; RTÜK gibi kurullar var, İnternet kurulları var, birtakım yaptırımlar var. Yani silahlı veriyorsunuz ama onu kendinizi savunmak için kullanabilirsiniz, başkasını öldürmek için değil. Dolayısıyla burada bile böyle bir yaptırım oluyorsa bu tür şeylerde de olabilir. yani tedbirlerini almak lazım, yoksa bu iş geleceğimizi mahvedecek bir iş. Uluslararası camiada da bunun önlemleri alınıyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, buradan şu çıkıyor: Bir defa, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla Millî Eğitim Bakanlığı birbiriyle çok yakın bir iş birliği içerisinde çalışacak ve çalışmalar birbirinin tamamlayıcısı niteliğinde olacak yani ikimiz de aynı yerde aynı işlemi ikinci bir defa tekrarlamayacağız çünkü hiç kimsenin vakti de yok, ilaveten, biz devlet imkânlarını da gereksiz yere sarf edemeyiz. Onun için, daha yakın bir iş birliği yapmamız gerekiyor, bir.

İkincisi: Yaptığımız sunumları daha okunabilir ve değerlendirilebilir yapmak lazım. Bu kitap çok güzel ama Reşat Bey’in kanaatine de katılıyorum, bir yönetici özeti mesela... Bize keşke bir arkadaş iki sayfalık bir yönetici özetiyle gelseydi. Yani biz 2008 yılında basılmış bir kitabı, baştan sona böyle 250-260 sayfalık kitabı karıştırmamız bile on dakikamızı alıyor. Onun için, bir yönetici özeti, mümkünse böyle bir şey yapmak lazım; bu önemli bir konu.

Bir de, sabah kahvaltıda söyledim, tekrar söylüyorum: Kamu kurumlarına çocuk portalıyla ilgili bir kanaatimiz var, acaba mümkün olur mu olmaz mı diye. Yani kamu kurumları birer çocuk portalı yapsınlar. Çocuklarımız bizim geleceğimizse bu konuda hem Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı hem Millî Eğitim Bakanlığının görüşlerini de alalım yani böyle bir şey yapılabilir mi, mümkün olur mu?

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Her bakanlığın yanına bir kreş yapıyorlar çocuklar için.

BAŞKAN – Kreş yapıyorlar, birer tane İnternet portalı yapsınlar. Hatta ben bir site yapan kuruluşa dedim ki: Ya, çok güzel site yapıyorsunuz ama sizin İnternet siteniz hiç iyi değil. Hâlbuki İnternet sitesini de iyi yapmanız lazım ki site bilgilerini o İnternet sitesi üzerinden alalım. Böyle bir çalışmayı da bence gündeminize alın, bize de bilgi verin. Yani hem Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı hem de Millî Eğitim Bakanlığı, bakanlıklar birer çocuk portalı yapsın, kamu kurumları, belediyeler mesela ve çocuklar da kendilerinin bir birey

olduğunu hiç olmazsa hissetsinler. Kaldı ki Türkiye'nin nüfusunun yüzde 50'den fazlası 29 yaş altında. Onun için bunu da gündeme almak lazım. Beraber, yakın bir iş birliği yapmak lazım.

Genel Müdürünüze de selamlarımızı ve yüksek tondaki sitemlerimizi iletin lütfen, hem Millî Eğitim Bakanlığı hem Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Bakın, biz geçenlerde aile yaşam merkezlerini ziyaret ettik. Pursaklar'daki arkadaş aile yaşam merkezlerinin 16 bin üyesi olduğunu söyledi. Alın, işte orada mesela eğitim yapın. Ankara'da da 20 tane aile yaşam merkezi yani müthiş bir alandır sizin için.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun arkadaşlar.

Kapanma Saati: 13.55